

“La multiplicació de pactes nacionals ens pot portar a un escenari de sociovergència”

El 21 al 23 de novembre, Iniciativa per Catalunya Verds farà la 9a assemblea nacional. Joan Herrera (Barcelona, 1971), vice-president d'ICV i diputat i portaveu de la formació al Congrés, analitza el context polític i la situació en què la formació ecosocialista arriba a aquesta assemblea, amb el doble repte d'afrontar la crisi global i de refer els lligams del partit en l'àmbit social.

Proposeu d'actualitzar el pacte de govern d'entesa, per reforçar, davant la crisi, les polítiques socials, industrials... Però aquesta prioritat no era inclosa ja a l'acord? Què cal revisar-ne?

—Creiem que cal actualitzar els accents, amb una línia més social, en què les polítiques d'ocupació i d'educació passin a ser prioritat. Que, davant les onades d'ERO que es presenten, la Generalitat sigui molt bel·ligerant abans d'admetre'ls... És en aquesta línia que

ho plantejem. És clar que un govern no pot actuar de la mateixa manera ara que fa dos anys, perquè els reptes han canviat. Això plantejem. No és fer un gir de 180 graus, sinó adequar el govern als temps que corren.

—En aquest debat assembleari hi ha un sector d'Iniciativa que considera que la negociació d'aquest segon govern tripartit no va ser favorable a ICV. Aquesta possible sensació en part de les bases d'Iniciativa ha influït a l'hora de voler revisar l'acord?

—Són debats diferents. És clar que en un moment de crisi les respostes des de les esquerres són més necessàries que mai, per això cal una revisió. Un exemple. Els pactes nacionals, que poden ser apropiats en alguns casos, sovint poden acabar significat una renúncia a fer polítiques d'esquerres. Penso que cal reflexionar a fons sobre la necessitat o no de prioritzar aquests acords. La multiplicació de pactes nacionals pot significar la renúncia del govern a aplicar les polítiques pròpies que legítimament ha d'acomplir, i pot portar-nos, amb l'excusa del consens, i a la pràctica, a un escenari de sociovergència.

Per a mi hi ha un exemple molt clar, que és la llei d'educació. Jo defenso la necessitat que un govern d'esquerres faci una llei d'educació clarament progressista i compromesa amb l'educació pública. Crec que, amb els pactes nacionals, de vegades s'amaga una certa incapacitat de fer polítiques decidides.

—**Defenseu, doncs, deixar la política de pactes nacionals?**

—Jo crec que hem de pensar i repensar la política de pactes nacionals. Pot haver-hi pactes concrets en sectors estratègics, però no pot ser que tota la política del govern passi per aquests pactes. No podem perdre de vista que el màxim consens no pot anar acompanyat de renúncies. I menys en un moment de crisi, en què cal aprofundir les polítiques de caràcter més progressista. No dic no a tots els pactes nacionals; per exemple, el pacte nacional de l'habitatge requeria el suport i el consens de molts sectors. Però sí que cal exigir a un govern d'esquerres el lideratge des d'una perspectiva d'esquerres, i més en la situació de crisi com tenim.

—**Una altra reflexió que han fet alguns sectors d'ICV és sobre l'assumpció de determinades responsabilitats al govern, com és el cas del Departament d'Interior. Us ha desgastat, políticament, aquesta decisió?**

—La decisió d'Interior pot haver estat controvertida, però els darrers temps s'ha marcat una agenda pròpia en matèria de seguretat, com per exemple la creació del comitè d'ètica policíaca, una experiència que només es fa a Catalunya i que sense Iniciativa no s'hauria fet. Jo crec que el repte és associar la política de seguretat a una reivindicació de determinats valors de l'esquerra. Però també entenc que apropar-nos a determinades bases socials passa més per recuperar el peu al carrer. Un peu al carrer i un a les institucions: aquest serà un dels reptes que crec que haurem d'encarar a l'assemblea, per recuperar el suport de bases socials més àmplies, però aquest debat va més enllà de les conselleries que ocupem.

—Fa poc més d'una setmana, EUiA va fer la seva assemblea. Van parlar de revisar la relació de tots dos partits, i demanen de convertir això que ara és una coalició electoral en una de política.

—Jo crec que cal millorar les coses que no funcionen, sobretot en l'àmbit local. No podem caminar cap a una coalició política quan tenim problemes locals. Hi ha un segon element, referit a les evolucions i les línies preses per cada formació. Nosaltres estarem molt atents a l'assemblea d'Esquerra Unida i als seus resultats. No pot ser demanar que avancem en una coalició política i que IU avanci en una direcció clarament diferent d'allò que representa Iniciativa. Creiem que la coalició funciona i que ha de continuar.

—A part de tot això que hem comentat, quins reptes creieu que haurà d'encarar la 9a assemblea d'ICV?

—És que van molt relacionats amb això de què hem parlat. ICV ha de tenir una imatge de força d'esquerres que dona respostes d'esquerres allà on és. Això vol dir al Parlament, als ajuntaments, però també al govern de la Generalitat. Segon repte, com que això ho convertim en una realitat social que ha de ser l'actor per a exigir solucions d'esquerres, després d'anys de creixement extraordinari que no ha comportat el repartiment de la riquesa, com aconseguim que la crisi no la paguin els més febles, i com trobem solucions que no es basin només a apuntalar un model que s'ha vist que no serveix. El tercer repte, nacional. No es parla de manera superficial del

dret de decidir, sinó amb concreció. De manera que es reforça el nostre referent com a partit amb projecte nacional. I després l'objectiu d'aportar noves persones, nous capitals, per a fer créixer el projecte; en definitiva, la reactivació del projecte. Hem tingut uns tocs d'atenció, a les municipals i a les generals, que no són dramàtics, però hem de prendre'n nota. Hem de veure com relancem el projecte a partir d'aquests elements d'una esquerra verda nacional, i d'una certa recuperació del pols del carrer, que és el que ens pertoca per a millorar la nostra acció de govern.

—Hi ha dos punts clau que planen sobre la política catalana: el finançament i la sentència del TC sobre l'Estatut. Pel que fa al finançament, tot indica que l'acord entre Joan Saura i De la Vega tampoc no es complirà. Va ser un error, aquell pacte?

—Jo crec que, amb aquell pacte, Joan Saura va intentar donar una oportunitat al govern perquè complís. Per evitar una situació de blocatge. Si finalment no hi ha una nova proposta abans del 18, per nosaltres significarà un divorci clar amb el govern Zapatero. Un no es pot comprometre i no complir els compromisos i pensar que després no passarà res. Evidentment, hi haurà un abans i un després d'un govern del qual ja sabíem que ens podíem refiar poc. I qui també queda molt desacreditada és la vice-presidenta De la Vega, que assumeix el compromís i no el compleix. És gravíssim. És una notable falta de crèdit del govern.

—Vinculeu l'aprovació dels pressupostos de l'estat amb el compliment d'un acord de nou model de finançament. ERC i CiU també mantenen aquesta línia. El PSC ha fet alguns advertiments al PSOE. Creieu que el PSC pot acabar fent algun gest a Madrid?

—Jo crec que el gest no arribarà. Trobem gestos del PSC molt potents en el pla mediàtic. Dit d'una altra manera, no es poden fer aquestes portades amenaçant amb els pressupostos, quan tots sabem que els 25 diputats del PSC a Madrid no tindran cap paper actiu. I parlo del finançament, però també de la llei de dependència.

Per tant, a mi m'agradaria una mica més de contenció en els gestos i més coherència política; crec que seria bo que hi fos.

—Quan el PSOE, que davant el PP era l'opció que es presentava com la bona, no compleix les expectatives, quina reflexió fa Iniciativa des de l'òptica d'una formació catalanista? És a dir, un cop es produeix aquest divorci, què passa?

—ICV creu en el model federal perquè és el pacte entre nosaltres, perquè és la proposta majoritària a Catalunya. Però és clar que, a manca d'actors federalistes, hem de fer una reflexió profunda i sense límits. Però entenent que la resposta que es planteja ha de ser majoritària entre catalans i catalanes. Al costat d'això, hem de continuar dient que només en un estat autènticament federal, plurinacional, nosaltres hi cabem. I ho dic perquè aquí hi haurà un element que tard o d'hora arribarà, que és el de la reforma constitucional. I penso que, en aquest àmbit, els catalans i les catalanes hi tenim molta força i un paper important. Nosaltres sols no la podem fer. Però també crec que sense Catalunya, si manté una actitud ferma, no es pot fer segons quina reforma de la Constitució. Haurem de plantejar que si no es vol aquest estat plurinacional, nosaltres arribem al límit.

—La sentència del TC sobre l'Estatut, de fet, ja es referirà a aquesta arquitectura constitucional. De moment, algunes filtracions indiquen que la sentència pot retallar substancialment el text. L'assemblea plantejarà alguna posició d'Iniciativa, si es produeix tal retallada?

—Nosaltres ens hi pronunciarem si hi ha aquesta retallada, si es produeix, No abans. No actuarem de forma preventiva. Creiem que l'Estatut és plenament constitucional i no entendríem una sentència que no digués això. En tot cas, si es produeix, de segur que la nostra reacció serà tan bel·ligerant com calgui i arribarem als acords oportuns.

—Aquests debats, com el del finançament o el de l'Estatut, poden acabar, segons els resultats, posant en perill l'actual acord de govern d'entesa a Catalunya?

—No, crec que això precisament també ens portarà a la necessitat d'actualitzar l'acord, però no crec que posi en perill el govern. En tot cas, espero que els perills no acabin de cristal·litzar i que no arribem mai a aquest escenari.

Enric Rimbau